

Риёзус солиҳийн шархи / Ҳаё ва унинг фазилати ҳамда у билан хулқланишга одатланмоққа тарғиб қилиш ҳақида / 666-ҳадис

666 - وَعَنْ أَبِي عَلَيٍّ مَعْقِلٍ بْنِ يَسَارٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَا مِنْ عَبْدٍ يَسْتَرْعِيهِ اللَّهُ رَعِيَّةً، يَمُوتُ يَوْمَ يَمُوتُ وَهُوَ غَاشٌ لِرَعِيَّتِهِ إِلَّا حَرَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ [خ 7151، م 142].

وَفِي رِوَايَةٍ: «فَلَمْ يَكُنْ طَهَراً بِنَصِيبِهِ لَمْ يَجِدْ رَائِحَةَ الْجَنَّةِ» [خ 7150].

وَفِي رِوَايَةِ لِمُسْلِمٍ: «مَا مِنْ أَمِيرٍ يَلِي أُمُورَ الْمُسْلِمِينَ، ثُمَّ لَا يَجْهَدُهُمْ، وَيَنْصَحُ لَهُمْ إِلَّا لَمْ يَدْخُلُ مَعَهُمُ الْجَنَّةَ» [142/229].

666. Абу Алий Маъқил ибн Ясор розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг:

«Аллоҳ бир бандани бирон раиятга масъул қилса-ю, ўлаётган куни раиятига алдамчилик қилган ҳолда ўлса, Аллоҳ унга жаннатни ҳаром қиласи», деганларини эшитганман», деб айтганларини эшитдим.

Муттафақун алайҳ.

Бошқа ривоятда: «(Аллоҳ бир бандани бир раиятга мутасадди қиласа-ю), у **уларга холис бўлмаса, жаннатнинг ҳидини ҳам ҳидламайди**», дейилган».

Имом Муслимнинг бошқа ривоятида:

«Қай бир амир мусулмонлар ишига бош бўлиб, кейин улар учун жидду жаҳд қиласа, холис бўлмаса, улар билан бирга жаннатга кирмайди», дейилган.

Шарҳ: «Холис бўлмаса» деганда ўзига ишониб топширилган раиятга масъулиятсизлик билан ёндашиб, уларни зое қилиш, ҳақ-хуқуқларини поймол қилиш, адолат ўрнатмаслик кабилар назарда тутилган.

Ҳадиснинг тўла шакли қуидагича бўлган:

«Маъқил ибн Ясор Музаний ўлеми олдидаги бетоблигига Убайдуллоҳ ибн Зиёд уни кўргани борди. Маъқил шундай деди: «Мен сенга Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан эшитган бир ҳадисимни айтиб бермоқчиман. Ҳали яшайман деб ўйлаганимда сенга уни айтиб бермаган бўлардим. Мен Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг **«Аллоҳ бир бандани бирон раиятга масъул қиласа-ю, ўлаётган куни раиятига алдамчилик қилган ҳолда ўлса, Аллоҳ унга жаннатни ҳаром қилади»**, деганларини эшитганман». (Имом Муслим ривояти).

Манба: hadis.islom.uz

